

**Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2021/2022**

Etap szkolny

Drogi Uczniu!

Przed przystąpieniem do rozwiązywania zadań prosimy, żebyś zapoznał się z poniższymi wskazówkami:

1. Masz do rozwiązania 30 zadań.
2. Zadania 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30 to zadania zamknięte. Każde zawiera **4 odpowiedzi**, z których **tylko jedna jest poprawna**. Znajdź ją i zaznacz krzyżykiem. Za każde z tych zadań możesz zdobyć 1 punkt.
3. W przypadku pomyłki błędą odpowiedź **obwiedź** i zaznacz poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna z nich nie będzie uznana.
4. **Zadania 1, 5, 11, 15, 17, 19, 29 to zadania otwarte.** Odpowiedzi na te zadania udzielaj wyłącznie w arkuszu testu. Liczbę punktów, które możesz zdobyć za te zadania zapisano przy zadaniu.
5. Za rozwiązanie wszystkich zadań możesz otrzymać łącznie **30 punktów**.
6. Uważnie czytaj wszystkie polecenia.
7. Pisz tylko długopisem/piórem; nie używaj ołówka, gumki ani korektora.
8. W czasie rozwiązywania zadań możesz używać linijki i prostego kalkulatora.
9. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.
10. Czas rozwiązywania zadań: **60 minut**.

Powodzenia!

1. Podaj definicję pojęcia monarchia despotyczna [1 pkt.]

.....

.....

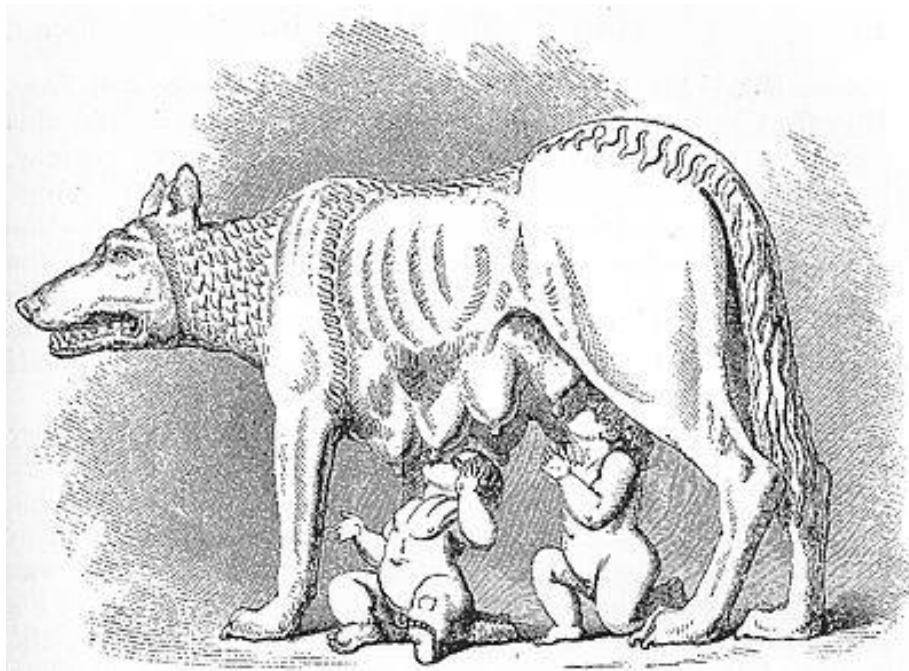
.....

.....

2. Wskaż, czym w starożytnej Grecji była agora. [1 pkt.]

- A – miejsce, w którym w polis uprawiano sport.
- B – główny plac miejski, miejsce na którym m.in. toczyło się życie polityczne polis.
- C – okręt bojowy starożytnych Greków.
- D – miara odległości w starożytnej Grecji.

3. Wskaż cywilizację, z którą związana jest legenda zobrazowana umieszczoną poniżej grafiką. [1 pkt.]

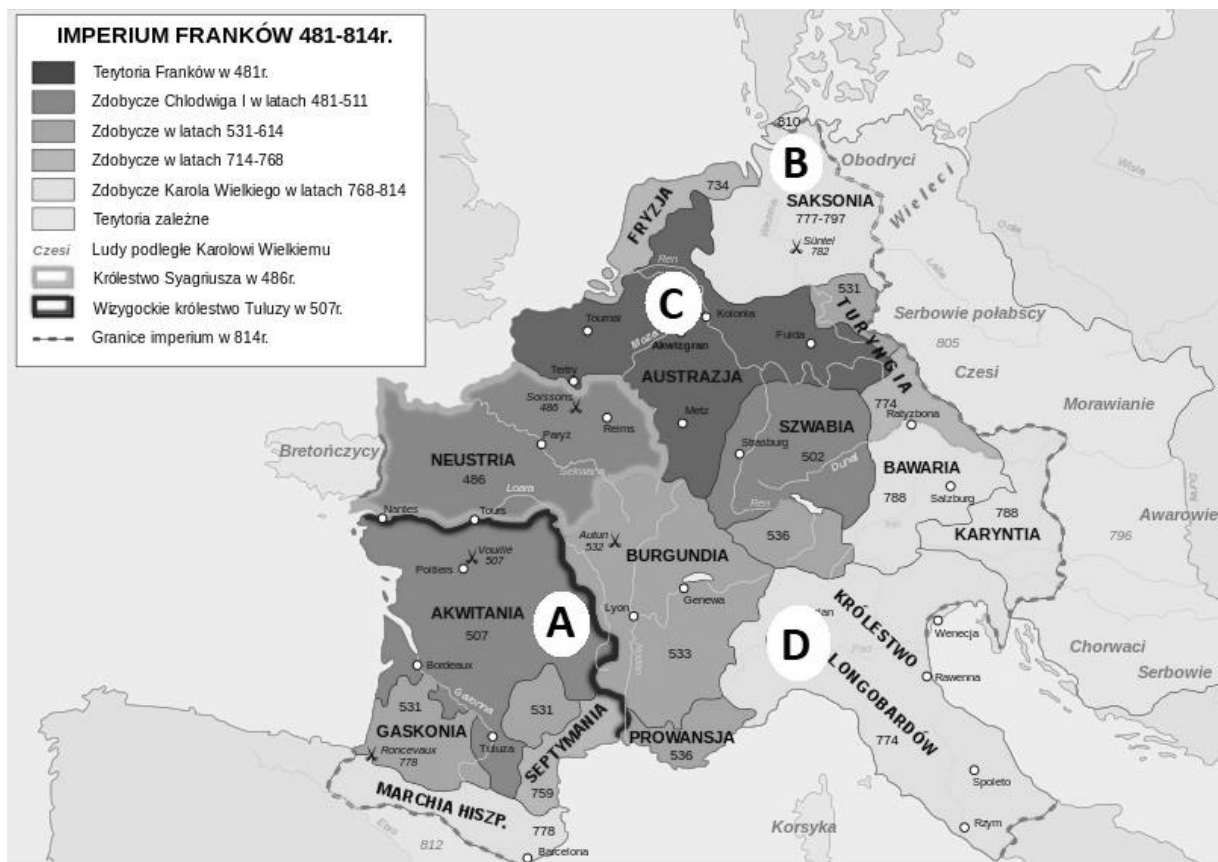

- A – rzymska.
- B – grecka.
- C – helleńska.
- D – hellenistyczna.

4. Wskaż wydarzenie naipóźniejsze. [1 pkt.]

- A – obalenie królestwa w Rzymie.
- B – podbój Italii przez Rzymian.
- C – przyjęcie przez Oktawiana tytułu Augusta.
- D – zabójstwo Juliusza Cezara.

5. Dokonaj analizy poniższej mapy i wskaż, którą literą zaznaczono pierwotny obszar państwa Chlodwiga. [1 pkt.]

Litera:

6. Przeczytaj poniższy fragment artykułu Simona Jenkinsa i wskaż nazwę ludu, który zastąpiono poprze **XXX**. [1 pkt.]

XXX postanowili opuścić swoje przeludnione fiordy, gdy doszły ich słuchy o bogactwach za morzem. Szukali nowych ziem, gdzie mogliby się osiedlić, oraz skarbów do zrabowania. XXX podróżowali w długich łodziach wiosłowo-żaglowych o niewielkim zanurzeniu i fantazyjnie rzeźbionych dziobnicach. Dzielnością morską przewyższały one wszystko, co do tej pory widzieli Europejczycy. Nie dość szerokie, by przewozić duże ładunki, jak statki na Morzu Śródziemnym, miały wąskie kadłuby mieszczące głównie wiosłarzy-wojowników. Mogły

równie łatwo ciąć wzburzone fale morskie, jak dzięki małemu zanurzeniu, nawet poniżej metra, płynąć w górę rzek. Umożliwiały XXX penetrowanie lądów nawet przy wykorzystaniu najpłytszych dróg wodnych. [...] XXX zachowywali się bardziej jak rabusie niż zdobywcy terenu. Pożądali bogactw i nie okazywali żadnych wyrzutów sumienia ani powściągliwości, gdy dla ich zdobycia musieli zabić tych, co stanęli im na drodze, choć młodych i silnych woleli wziąć w niewolę. Najpierw uderzyli na bezbronne, zazwyczaj bogate klasztory. W 793 roku ich łupem padło Lindisfarne przy wybrzeżu. Inni XXX pojeźdźowali na wschód. Spenetrowawszy wielkie rzeki Rusi: Dniepr, Don i Wołgę, dotarli nimi daleko na południe aż do Morza Kaspijskiego i Czarnego. Po drodze brali w niewolę mieszkających tam Słowian i sprzedawali ich na targach niewolników na Krymie.

- A – Islandczycy.
- B – Fenicjanie i Grecy.
- C – Rusini.
- D – Wikingowie (Normanowie).

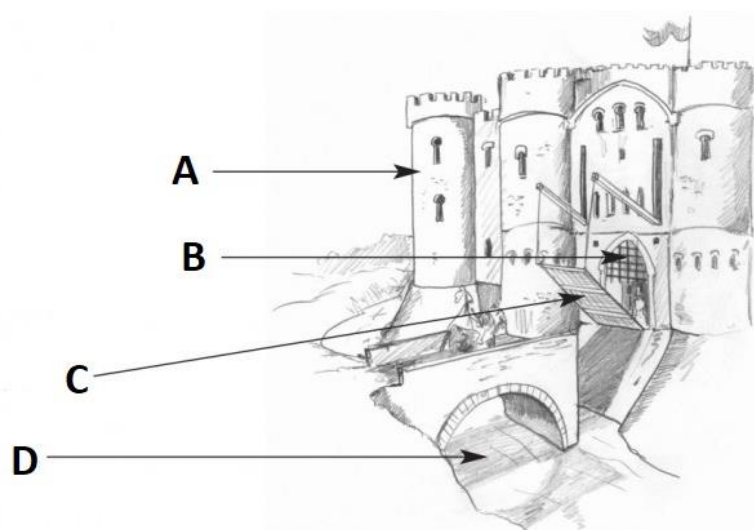
7. Wskaż państwo, którego władcę w średniowieczu koronowano koroną św. Stefana. [1 pkt.]

- A – Węgry.
- B – Bawaria.
- C – Czechy.
- D – Ruś Kijowska.

8. Wskaż, który z wymienionych kronikarzy opisujących ziemie polskie, żył i tworzył **najwcześniej**. [1 pkt.]

- A – Wincenty Kadłubek.
- B – Thietmar.
- C – Gall Anonim.
- D – Jan Długosz.

9. Wskaż, którą literą na poniższym rysunku przedstawiającym obwarowania średniowiecznego miasta oznaczono basztę. [1 pkt.]

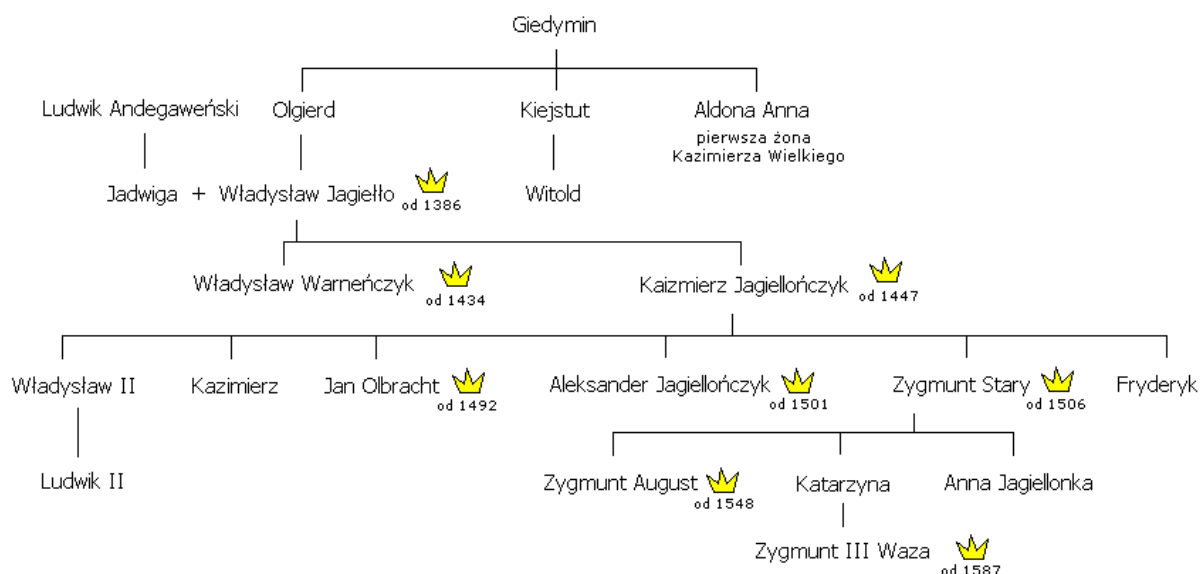

Litera

10. Wskaż zdanie **falszywe**. [1 pkt.]

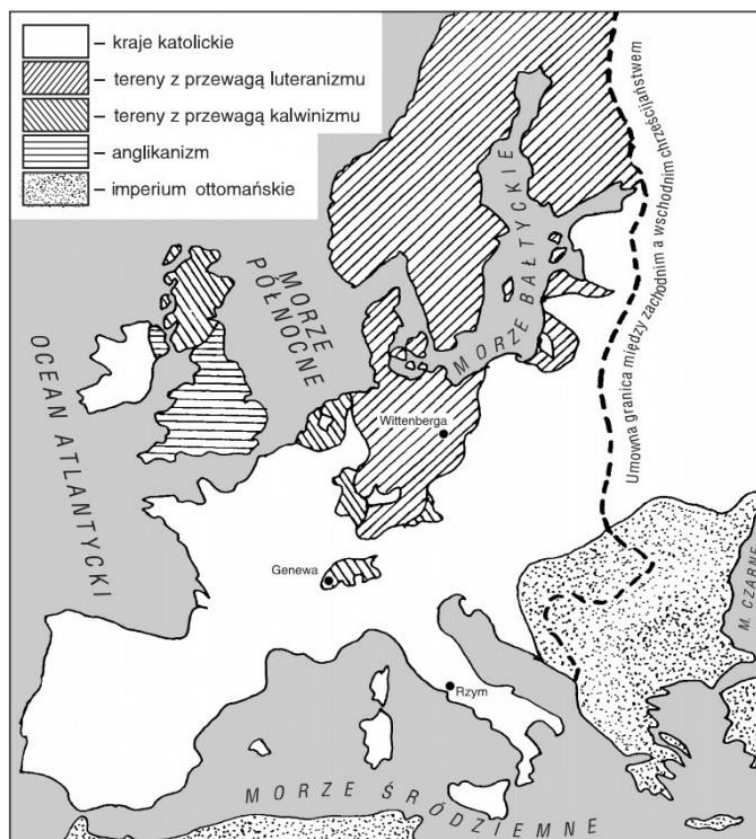
- A – Kazimierz Wielki zawarł pokój w Kaliszu kończący wojny polsko-czeskie.
- B – Po śmierci Kazimierza Wielkiego Polskę i Węgry połączyła unia personalna.
- C – W bitwie pod Grunwaldem w 1410 r. zwycięstwo odniosła połączona armia polsko-litewska.
- D – Wojnę trzynastoletnią zakończył II pokój toruński.

11. Dokonaj analizy poniższego drzewa genealogicznego prezentującego dynastię Jagiellonów i podaj imię króla Polski, który był wnukiem władcy pochodzącego z Węgier. [1 pkt.]

.....

12. Wskaż poprawny tytuł poniższej mapy. [1 pkt.]

- A – wyznania protestanckie w Europie w XV w.
- B – wojna trzydziestoletnia w Europie.
- C – państwa niemieckie po wystąpieniu M. Lutra.
- D – podział religijny Europy na przełomie XVI i XVII w.

13. Przeczytaj fragment listu napisanego w początkach XVII w. i wskaż kto jest jego autorem.
[1 pkt.]

Długo pod Rygą, długo pod Dyamentem książę Karolus usiłując, iż bliskie ku odsieczy ciągnięcie moje z napiętych go zraziło conceptów, że 14 tysięcy wojska 27 września pod Kirchholmem nastąpił na mnie. Ludzi W. K. M. liczbą m u daleko nierównych, trzech tysięcy i czterechset, posiłków zaś prócz pana Talwosza z Litwy, a trzechset rajtarów , z którymi książę IMć Fryderyk , półgodziną tylko przed potrzebą, do wojska W. K. M. przez Dźwinę ledwie nie wpływ z Kurlandji przypadł, nie było więcej. [...]Lecz niebezpieczeństwa Inflanckie, które odwłoka bardziej się jątrzyły , ścisnęły mię w ostatnią potrzebę: gdzie acz dosyć długo z wielką obu stron przewagą Mars wątpliwy zwycięstwem mienił, niewinność W. K. M. P. m . Mił. za błogosławieństwem Bożem, nieprzyjaciela, który paszczkę swą na własność i sławę

dobrą W. K. M. był rozdarł, tak wsparła, iż sam ranny tył sromotnie podać musiał, a ludu jego do dziewięciu tysięcy zabitych szeroko po polach legło. [...] Taki potężne upadają wojska, tak giną ci, którzy przeciwko Bogu i sprawiedliwości, przeciwko panom swym bronie podnoszą.

- A – Zygmunt III Waza.
- B – Jan Karol Chodkiewicz.
- C – Karol Sudermański.
- D – Stefan Żółkiewski.

14. Nowożytna Rzeczpospolita eksportowała do Europy zachodniej wielkie ilości zboża.

Wskaż, który stan, czerpał z tego eksportu **najmniejsze** korzyści. [1 pkt.]

- A – szlachta.
- B – chłopstwo.
- C – duchowieństwo.
- D – mieszczenie.

15. Podaj do jakich wcześniejszych wzorów sztuki odwoływał się w budownictwie i sztukach plastycznych XVIII-wieczny styl zwany klasycyzmem. [1 pkt.]

.....

16. Wskaż, które nowożytne państwo w swoim prawodawstwie, jako pierwsze na świecie, zastosowało monteskiuszowski trójpodział władzy. [1 pkt.]

- A – Rzeczpospolita.
- B – Prusy.
- C – Stany Zjednoczone Ameryki.
- D – Włochy.

17. Podaj jakie barwy miała przyjęta podczas rewolucji w końcu XVIII w. trójkolorowa flaga Francji. [1 pkt.]

.....

18. Wskaż, który z poniżej wymienionych, **nie był** zwolennikiem Konstytucji 3-go Maja uchwalonej w 1791 r. [1 pkt.]

- A – Seweryn Rzewuski.
- B – Stanisław August Poniatowski.
- C – Stanisław Małachowski.
- D – Hugo Kołłątaj.

19. Podaj jak nazywano czapkę noszoną m.in. przez zaprezentowanego poniżej oficera polskich szwoleżerów gwardii z okresu napoleońskiego. W zmienionej formie używana jest też współcześnie. [1 pkt.]

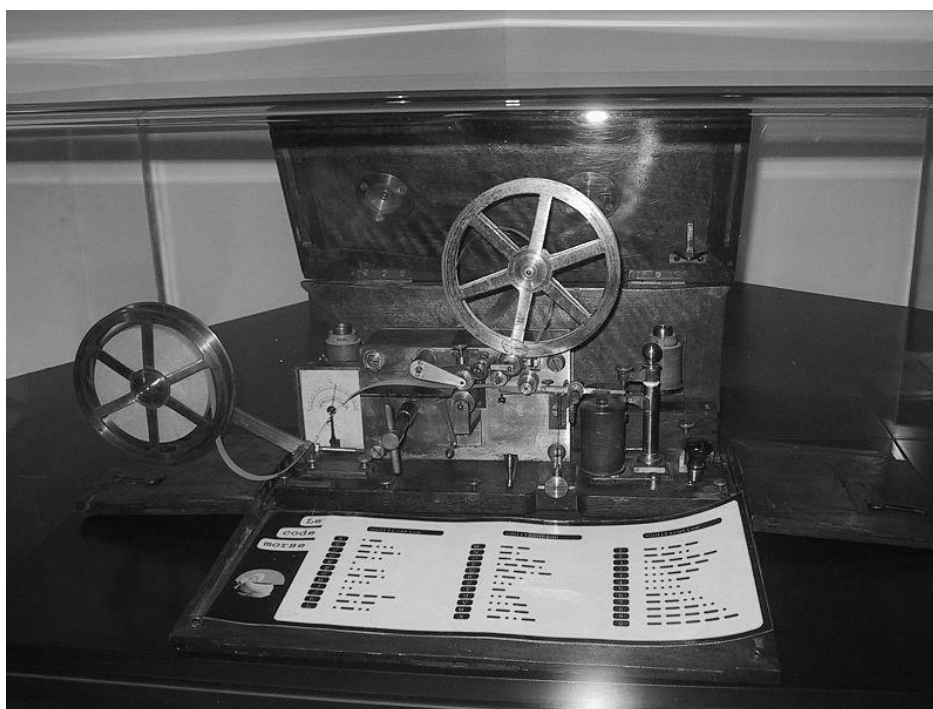

.....

20. Wskaż wydarzenie **naipóźniejsze** mające miejsce w XIX w. [1 pkt.]

- A – bitwa pod Ostrołęką.
- B – bitwa pod Miłosławiem.
- C – bitwa pod Sedanem.
- D – bitwa pod Gettysburgiem.

21. Wskaż nazwę urządzenia wynalezione w pierwszej połowie XIX w., upowszechnionego dzięki systemowi Samuela Morsa, które zostało zaprezentowane na poniższym zdjęciu. [1 pkt.]

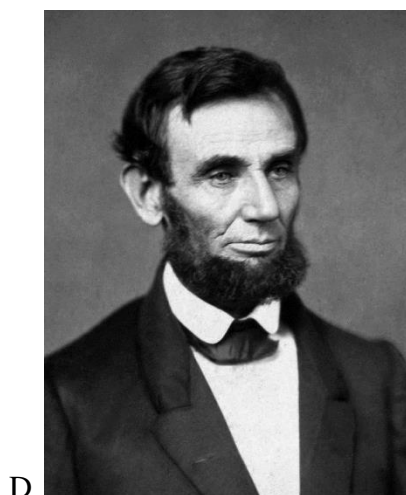
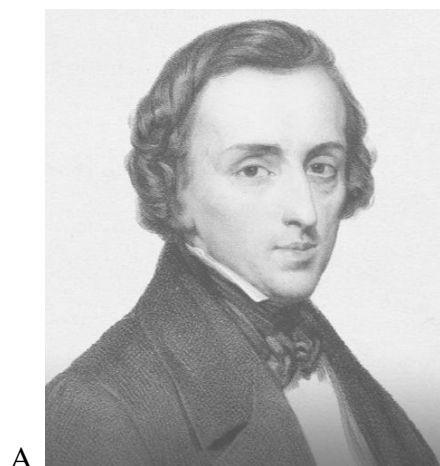
- A – telefon.
- B – patefon.
- C – telegraf.
- D – krosno mechaniczne.

22. Dokonaj analizy poniższej tabeli prezentującej liczbę ludności w różnych częściach świata w różnych stuleciach (dane w tabeli podane są milionach mieszkańców). Wskaż kontynent (region), którego liczba ludności w XIX w. zwiększała się najszybciej (który ma najwyższy procent przyrostu liczby ludności). [1 pkt.]

ROK	ŚWIAT	AFRYKA	AZJA	EUROPA	AMERYKI ŁĄC. I KARAIBY	AMERYKA PN.	AUSTRALIA I OCEANIA
1500	458	86	243	84	39	3	3
1600	580	114	339	111	10	3	3
1700	682	106	436	125	10	2	3
1750	791	106	502	163	16	2	2
1800	1 000	107	656	203	24	7	3
1850	1 262	111	809	276	38	26	2
1900	1 650	133	947	408	74	82	6

- A – Ameryka Północna.
B – Azja.
C – Australia i Oceania.
D – Ameryka Łacińska i Karaiby.

23. Przyjrzyj się poniższym portretom wybitnych twórców z XIX w i wskaż, którą literą oznaczono wizerunek Fryderyka Chopina. [1 pkt.]

24. Przeczytaj poniży tekst źródłowy i wskaż **prawidłową** nazwę tego dokumentu. [1 pkt.]

Proklamacja z dnia 5 listopada 1916 r.

[...] Jego Cesarska i Królewska Mość, Cesarz Austrii i Apostolski Król Węgier, oraz Jego Cesarska Mość Cesarz Niemiecki ułożyli się by z ziem tych utworzyć państwo samodzielne z dziedziczną monarchią i konstytucyjnym ustrojem. Dokładniejsze oznaczenie granic Królestwa Polskiego zastrzega się. Nowe Królestwo znajdzie w łączności z obu sprzymierzonymi mocarstwami rękojmię, potrzebne do swobodnego sił swych rozwoju. We własnej armii nadal żyć będą pełne sławy tradycje wojsk polskich dawniejszych czasów

i pamięć walecznych polskich towarzyszy broni we wielkiej obecnej wojnie. Jej organizacja, wykształcenie i kierownictwo uregulowane będą we wspólnym porozumieniu.

- A – akt 5 listopada.
- B – proklamacja Konstytucji Królestwa Polskiego.
- C – proklamacja legionowa.
- D – akt trzech cesarzy.

25. Wskaż **poprawnie** sformowane jedno z postanowień traktatu wersalskiego. [1 pkt.]

- A – Niemcy nie mogą posiadać żadnych okrętów wojennych.
- B – powstaje Organizacja Narodów Zjednoczonych.
- C – Niemcy tracą wszystkie kolonie.
- D – Niemcy oddają na rzecz Francji Alzację, Lotaryngię i Nadrenię.

26. Wskaż zdanie **falszywe**. [1 pkt.]

- A – po śmierci J. Stalina władzę w ZSRR przejął W. Lenin.
- B – B. Mussolini przejął władzę we Włoszech w wyniku tzw. marszu czarnych koszul na Rzym.
- C – symbolem ruchu nazistowskiego w Niemczech była swastyka.
- D – w latach 1936-1939 w Hiszpanii trwała krwawa wojna domowa.

27. Wskaż, które terytorium uzyskała Polska po I wojnie światowej w wyniku plebiscytu. [1 pkt.]

- A – Śląsk Cieszyński.
- B – Wielkopolska.
- C – część Wołynia.
- D – część Górnego Śląska.

28. Wskaż, którą literą na poniższej mapie zaznaczono miejsce bitwy pod Monte Cassino. [1 pkt.]

